

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

● ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		
ΤΜΗΜΑ/ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ*	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ**	-		
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΤΙΤΛΟΣ Π.Μ.Σ.	Καινοτόμος και Αειφόρος Επιχειρηματικότητα		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΕ-06	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οικονομικά της Καινοτομίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής, Ειδικών γνώσεων.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Εισαγωγικά Οικονομικά		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά με κείμενα μελέτης στα Αγγλικά.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Θα ανακοινωθεί.		

* Στην περίπτωση Διακρατικού, Διδρυματικού ή Διατμηματικού ΠΜΣ συμπληρώνονται όλα τα συμμετέχοντα Τμήματα και χαρακτηρίζεται σε παρένθεση το επισπεύδον, π.χ. Φυσικής (επισπεύδον)

** Συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση Διακρατικού ή Διδρυματικού ΠΜΣ

● ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α (ξεχωριστό αρχείο στο e-mail)</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Το μάθημα προσφέρει εξειδικευμένη γνώση σε πτυχές των Οικονομικών της Καινοτομίας. Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα μελετά τα οικονομικά της καινοτομίας και την τεχνολογική αλλαγή σε τρία επίπεδα: μακροοικονομικό, μικροοικονομικό και κλαδικό. Το πρώτο μέρος του μαθήματος εξετάζει τη σχέση μεταξύ της τεχνολογικής αλλαγής και του οικονομικού μετασχηματισμού (π.χ. αύξηση παραγωγικότητας, ανεργία, διαρθρωτικές αλλαγές). Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη μέτρηση των δραστηριοτήτων καινοτομίας και στη σχέση μεταξύ καινοτομίας και χώρου και γιατί ορισμένα μέρη ευημερούν ενώ άλλα μένουν στάσιμα. Στο δεύτερο μέρος το μάθημα εστιάζει στην διερεύνηση σε μικρο-επίπεδο, των πηγών καινοτομίας και των κύριων στρατηγικών εσωτερίκευσης. Μελετά τη διχοτόμηση -

δημόσιος τομέας έναντι αγορών- και ρωτά ποιο λειτουργεί καλύτερα, για ποιον και πότε. Αντιμετωπίζει το ζήτημα των δεξιοτήτων και της καινοτομίας και πώς κατανέμονται τα οφέλη από τις δραστηριότητες καινοτομίας. Σε επίπεδο κλάδου, το μάθημα αναλύει τις δυνάμεις που οδηγούν τη διάδοση νέων διαδικασιών και προϊόντων, τη βιομηχανία και τους κύκλους ζωής της αγοράς, τον ρόλο του σχεδιασμού(ων), τα αποτελέσματα και τα πρότυπα δικτύου και τον τρόπο αντιμετώπισης του τεχνολογικού lock-in και lock-out. Επιπλέον, δύο θέματα είναι κεντρικά στην ανάλυση της τεχνολογικής καινοτομίας. Διανοητική ιδιοκτησία (διπλώματα ευρεσιτεχνίας, πνευματικά δικαιώματα και εμπορικά σήματα) και επιστημονική πρόοδος. Το μάθημα εξετάζει την οικονομική αιτιολόγηση της πνευματικής ιδιοκτησίας και πώς διαφορετικά πιθανά θεσμικά σχέδια μπορούν να τονώσουν ή να εμποδίσουν την καινοτομία. Παρουσιάζονται θέματα σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διεθνούς ρύθμισης της πνευματικής ιδιοκτησίας με ειδική σχέση με τις αναπτυσσόμενες χώρες (διάχυση γνώσης, πρόσβαση σε φάρμακα κ.λπ. κ.λπ.). Στο ίδιο πλαίσιο διερευνάται πώς η πνευματική ιδιοκτησία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ πανεπιστημίων/ερευνητικών κέντρων και βιομηχανίας. Δεύτερον, το μάθημα αναλύει τα οικονομικά της επιστήμης, τους καθοριστικούς παράγοντες της επιστημονικής προόδου και τον οικονομικό αντίκτυπό της. Ορισμένες περιπτώσιολογικές μελέτες σε επίπεδο κλάδου ή εταιρείας προτείνονται σε ορισμένους ιδιαίτερα σχετικούς κλάδους, όπως η λεγόμενη «βιομηχανία 4,0» ή η βιοτεχνολογία, το λογισμικό και οι τηλεπικοινωνίες.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση των απαιτήσεων για αυτό το μάθημα, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να κατανοούν τις σχέσεις μεταξύ της καινοτομίας και των πιο σημαντικών οικονομικών διαδικασιών όπως η ανάπτυξη, η ανεργία και οι διαρθρωτικές αλλαγές.
- Να αξιολογούν διαφορετικές ανταγωνιστικές στρατηγικές σε διαφορετικούς καινοτόμους και αναδυόμενους κλάδους της οικονομίας.
- Να γνωρίζουν καλά τις μικροοικονομικές αρχές που σχετίζονται με στην καινοτομία.
- Να κατανοούν τις διαφορετικές πηγές καινοτομίας για την επιχείρηση και τις στρατηγικές εσωτερίκευσης.
- Να αξιολογούν κριτικά τη χρήση και τις επιπτώσεις της πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Να αντιλαμβάνονται κριτικά τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις στη σχέση μεταξύ επιστημονικής προόδου και καινοτομίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών, προσαρμογή σε νέες καταστάσεις, λήψη αποφάσεων, παράγωγή νέων ιδεών, άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής, προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

• ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στο μάθημα: συζηταρισμένα γεγονότα - βασικές έννοιες και ορισμοί
2. Πηγές καινοτομίας
3. Έρευνα και Ανάπτυξη και η σημασία της
4. Η εξωτερική οργάνωση της καινοτομίας: «Ανοικτή Καινοτομία»
5. Καινοτομία και Διεθνοποίηση
6. Πλατφόρμες και καινοτομία επιχειρηματικών μοντέλων

7. Καινοτομία και Ανάπτυξη: Τεχνητή Νοημοσύνη και Τεχνολογίες Γενικού Σκοπού
8. Μέτρηση καινοτομίας: Δείκτες και δεδομένα
9. Διάχυση Καινοτομίας
10. Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και οφέλη καινοτομίας
11. Καινοτομία, Αποτελεσματικότητα και Παραγωγικότητα
12. Περιβαλλοντικές και Ψηφιακές Καινοτομίες: Παράγοντες Ανάπτυξης/Υιοθέτησης και Επιδράσεις.

• ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση															
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	- Χρήση PowerPoint στην διάρκεια των διαλέξεων - Ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού στην ασύγχρονη πλατφόρμα e-learning στην περιοχή του μαθήματος - Παροχή βιβλιογραφικών αναφορών στην ασύγχρονη πλατφόρμα e-learning στην περιοχή του μαθήματος - Χρήση videos και podcasts - Ανάρτηση πληροφοριών σχετικών με το μάθημα στην ασύγχρονη πλατφόρμα e-learning στην περιοχή του μαθήματος - Επικοινωνία μέσω e-mail/eclass															
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις (3 ώρες/εβδ X 13 εβδ)</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Ομαδικές Εργασίες (οικονομική ανάλυση των πηγών και των επιπτώσεων καινοτομιών)</td><td>20 hours</td></tr><tr><td>Παρουσίαση και συζήτηση επί μελετών περίπτωσης</td><td>10</td></tr><tr><td>Αντιπαράθεση (debate/controversy)</td><td>10</td></tr><tr><td>Ανεξάρτητη Μελέτη</td><td>92</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td><td>150 hours</td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (3 ώρες/εβδ X 13 εβδ)	39 ώρες	Ομαδικές Εργασίες (οικονομική ανάλυση των πηγών και των επιπτώσεων καινοτομιών)	20 hours	Παρουσίαση και συζήτηση επί μελετών περίπτωσης	10	Αντιπαράθεση (debate/controversy)	10	Ανεξάρτητη Μελέτη	92	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150 hours	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις (3 ώρες/εβδ X 13 εβδ)	39 ώρες															
Ομαδικές Εργασίες (οικονομική ανάλυση των πηγών και των επιπτώσεων καινοτομιών)	20 hours															
Παρουσίαση και συζήτηση επί μελετών περίπτωσης	10															
Αντιπαράθεση (debate/controversy)	10															
Ανεξάρτητη Μελέτη	92															
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150 hours															
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές:	Η αξιολόγηση των φοιτητριών(-των) βασίζεται στις ομαδικές εργασίες (30%), στην παρουσίαση μελετών περίπτωσης (10%), στην αντιπαράθεση (10%), και μια τελική εξέταση (50%).															

• ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:
- Fagerberg, J., Mowery, D., Nelson, R. (2005). *Oxford Handbook of Innovation*. Oxford University Press

- Fagerberg, J. (2003). "A Layman's Guide to Evolutionary Economics" https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/17708/WPnr17_Fagerbergs_Laymans_Guide.pdf?sequence=1
- Hall, B. and N. Rosenberg, (2010). *Handbook of the economics of innovation*. Elsevier
- Swan, P.G.M. (2009). *The Economics of Innovation*. Edward Elgar Publishing, Cheltenham UK.

Ενδεικτικά τα παρακάτω δημοσιευμένα άρθρα.

- Chatzistamoulou, N., Kounetas, K. and Tsekouras, K. (2022). "Technological hierarchies and learning: Spillovers, complexity, relatedness, and the moderating role of absorptive capacity". *Technological Forecasting & Social Change*. **183**, (doi.org/10.1016/j.techfore.2022.121925)
- Dimakopoulou, A. Gkypali and K. Tsekouras (2024), "Technological and non-technological innovation synergies under the lens of absorptive capacity efficiency", *Journal of Business Research*, **176**, 114593
- Dimakopoulou A., Chatzistamoulou N., Kounetas K., and K. Tsekouras K. (2023). "Environmental innovation and R&D collaborations. Firm decisions in the innovation efficiency context". *The Journal of Technology Transfer* **48**, 1176–1205
- Dosi, G., & Nelson, R. R. (2013). The evolution of technologies: An assessment of the state-of-the-art. *Eurasian Business Review*, **3**, 3-46.
- Dosi, G., Lechevalier, S., & Secchi, A. (2010). Introduction: Interfirm heterogeneity—nature, sources and consequences for industrial dynamics. *Industrial and Corporate Change*, **19**, 1867-1890.
- Tsekouras, K., Chatzistamoulou, N., Kounetas, K., & Broadstock, D. C. (2016). Spillovers, path dependence and the productive performance of European transportation sectors in the presence of technology heterogeneity. *Technological Forecasting and Social Change*, **102**, 261-274.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Ενδεικτικά, αναφέρονται τα: *Technological Forecasting and Social Change*, *Research Policy*, *Journal of Business Research*, *Technovation*, *Industry and Innovation*, *Journal of Technology Transfer*, *Journal of Evolutionary Economics*, *Economics of Innovation and New Technology*, *Small Business Economics*, *Industrial and Corporate Change*, *Information Economics and Policy*.